

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Diascepsin Hanc Theologicam De Coelo Beatorum

**Pfaff, Christoph Matthaeus
Bardili, Eberhard Ludwig
Maercklin, Friedrich Jacob**

Tubingae, 1722

VD18 15032876-ddd

§. VI.

[urn:nbn:de:bsz:31-130208](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130208)

Deum & Christum, esse in Deo illocaliter. Hinc in terris esse posse, qui in coelis sit, uti de Angelis constet Matth. 18. v. 10. Luc. 1. v. 26. Nullum denique id esse, quod obijciatur, cœlum beatorum esse vel creatum vel increatum. Si posterius, fore ipsum Deum, vel duo fore increata, quod absurdum sit. Si prius, dari ergo certum beatitudinis locum, qui creatus sit, dari ergo cœlum empyreum. Jam enim responderi posse, vel cœlum beatorum esse Deum ipsum, vel saltem gloriam & majestatem divinam, vel dari hîc tertium, cœlum enim beatorum neque esse creatum neque increatum sed creabile & creandum, vel cœlum beatorum principaliter esse statum, minus principaliter $\pi\tilde{s}$ beatorum, discretum à $\pi\tilde{s}$ damnatorum, idque creatum. Scilicet in partes eunt hîc Theologi, quorum varix sententiæ jam explicandæ nobis sunt & adspargenda denique nostra *ἐπιχειρησις*.

§. VI.

Sunt igitur primò, qui existimant, cœlum beatorum esse ipsum Deum (a). Ita maximè PHIL. NICOLAI (b), ita JACOBUS MARTINI (c), ita BALTH. MEISNERUS (d), ita ferè ABR. CALOVIUS (e) & J. A. OSIANDER (f), qui vero omnes addunt, cœlum beatorum esse majestatem & gloriam divinam, in

B 3

quâ

(a) Nolim verò, hanc sententiam ut affinem dicas errori Gentilium quorundam, maximè & Perfarum, qui existimant, cœlum naturale esse Deum. (b) L. 1. de omnipraf. Christi C. 8. (c) in AntiBecano P. 2. p. 71. (d) in Phil. sobr. P. 1. p. 457. sqq. (e) in Syst. Loc. Theol. T. 3. p. 1003. (f) in Coll. Syst. P. 6. p. 225. Addi potest J. G. DORSCHER de S. Cœna contra Zwingerum p. 220. ubi & Patres hanc in rem allegat, itemque in Theol. Zach. P. 1. p. 199.

quâ Deus semper fuerit, qui & inde ab æterno sic in
 coelis suis exstiterit, imò coelum beatorum esse statum
 illum beatitudinis, in quo beati versentur, non locum.
 Fuit hæc mens JO. BRENTII contra HENR. BUL-
 LINGERUM, Theologum Tigurinum, fuit & hæc
 mens JACOBI ANDREÆ, quam & in Collo-
 quio Mulifontano A. MDLXV. Theologis Palatinis de-
 claratam dedit atque in scriptis suis propugnavit, fuit
 & hæc sententia JO. HULSEMANNI (g) & JO. ADA-
 MI OSIANDRI (h), Theologorum acutissimorum.
 Nec tamen dissimulandum, esse, qui nihilominus exi-
 stiment, cælum beatorum, licet πρώτως statum beati-
 tudinis coelestis denotet, δευτέρωσ tamen etiam signi-
 ficare aliquod πῆ, in quo beati coelites existant. Ex
 nostris MELCH. NICOLAI (i) allegamus, cujus la-
 teri Magnificum D. HOFFMANNUM nostrum (k) ad-
 jicimus. Accedunt JO. GERHARDUS (l), JAC.
 MARTINI (m), C. E. BROCHMANDUS (n) B.
 MEISNERUS (o), atque alii quam plurimi (oo), qui
 verò definire nolunt, ubinam sit hoc πῆ, etsi sint, qui
 dicant, quòd *sursùm* sit (p), qui & dissentiunt, num
πῆ

(g) in resp. ad app. Calixti adjecta dialysi probl. Calixt. p. 413. sqq.
 Adde SCHERZERI Brev. Hülf. enucl. p. 1099. sqq. (h) Vide
 Coll. Syst. P. 2. p. 68. sqq. P. 6. p. 124. 228. & Theol. Cal. P. 6.
 p. 548. sqq. (i) in Symbolo Lutherano vindicatop. 157. 158.
 (k) in Synopsi Theol. dogm. p. 289. (l) in loco de vitâ æternâ
 passim maximè §. 8. 35. 36. (m) in Anti-Becano P. 2. p. 73. 74.
 (n) in Syst. Theol. P. 1. f. 373. P. 2. f. 631. (o) in Phil. sobr.
 P. 1. p. 459. 460. (oo) e. g. QUENSTEDIUS in Syst. P. 1.
 f. 438. (p) idem MEISNERUS l. c. p. 459. & B. MEN-
 ZERUS Opp. Theol. T. 2. p. 51. Alii dicunt, illud *sur-
 sum* Col. 3. vi. 2. non designare locum supramundanum, in

$\pi\tilde{s}$ hoc creatum sit an increatum, vel & hanc quaestio-
nem decidere nolunt (q). Coelum beatorum esse crea-
tum $\pi\tilde{s}$ & quidem materiale, statuit GEORGIUS CA-
LIXTUS, cujus sententia ad coelum empyreum pro-
ximè accedit, ab HULSEMANNO refutata, spiritua-
le verò magno nisu asseveravit JO. CONR. DANN-
HAWERUS, quem ex recentioribus secutus est Theo-
logus quondam Rostochiensis judiciosissimus JO. FECH-
TIUS. Increatum verò hoc $\pi\tilde{s}$ esse Tubingenses nostri
asseruere, illudque comparavere cum $\pi\tilde{s}$, in quo mun-
dus est. Eandem sententiam tenent GERHARDUS (r)
& BROCHMANDUS & CALOVIUS. Idem tamen
coelum Dei, quod est ubique, à coelo beatorum di-
stinguunt, quod non est ubique, sed suum $\pi\tilde{s}$ habet,
quod definit. Ita & illud est æternum, hoc secus, sci-
licet à parte ante. Quæritur &, in quodnam coelum
Christus ascenderit, num in coelum quoque sideriferum
& empyreum, num in $\pi\tilde{s}$ beatorum creatum, vel saltem in
coelum gloriæ & majestatis divinæ. Primum ajunt, qui
coelum empyreum statuunt. Secundum, qui, rejecto coe-
lo empyreo, nihilominus coelum beatorum creatum as-
serunt. Tertium, qui utrumque negant. Etsi autem nimis
subtilitatis & curiositatis hoc negotium sit, tamen opus est,
tùm propter adversarios, tum, ne & ipsi confusis hîc ideis
indulgeamus, controversias has penitus eviscerare & di-
ducere,

quo Christus sit, sed indicare $\tau\delta$ sursum majestatis & cœle-
lestis sublimitatis, uti Joh. 3. v. 3. 19. 11. Jac. 1. v. 17.
3. v. 15. 37. Gal. 4. v. 16. Vide FEURBORNIIUM in
Opp. Theol. p. 618. & MELCH. NICOLAI in Symb. Luth.
p. 157. 158. ubi ait: *Coelum beatorum esse sursum, pro animi
delirio habemus.* (q) Vide GERH. l. c. §. 36. 40. (r) de
vitâ æt. §. 40.

ducere, atque, quod jam promissimus, *ἡλικίαν* Theologicam addere.

§. VII.

Esse autem coelum beatorum $\pi\tilde{\alpha}$ quoddam, ita probant Theologi. I. ex appellatione. Scriptura vocabulis certum $\pi\tilde{\alpha}$ significantibus coelum describit. Luc. 19. v. 26. Joh. 12. v. 26. 14. v. 2. 17. v. 24. 2. Cor. 5. v. 1. 1. Pet. 1. v. 4. Ap. 12. v. 4. II. ex distinctione. Scriptura enim $\pi\tilde{\alpha}$ beatorum à $\pi\tilde{\alpha}$ damnatorum distinguit Luc. 16. v. 26. & beatos repræsentat in unam congregationem unumque $\pi\tilde{\alpha}$ fusos Hebr. 12. v. 22. III. ex opposito inferni, qui est *τόπος* Luc. 16. v. 28. IV. ex necessariâ consecutione, quia beati sunt aut alicubi & in $\pi\tilde{\alpha}$, aut nullibi, quod posterius nemo dicet (s). Ethic quidem satis convenit Theologis. An verò hoc $\pi\tilde{\alpha}$ sit creatum vel increatum, spirituale vel corporeum, intrahunc mundum, vel extra hunc mundum, quænam sit ejus quidditas, qualitas, situs, determinatu difficile est. En quid GERHARDUS (r) ajat: *Cælum beatorum tripliciter potest accipi, primò objectivè & efficienter, secundò formaliter, tertio subjectivè. Si primo modo accipiatur cælum beatorum, est ipse Deus creator. Si secundo modo, cælum beatorum est aliquid à Deo distinctum, videlicet, gloria ac lætitia cælestis in ipsis sanctis, non tamen est substantia corporea in prima creatione à Deo producta. Si tertio modo, dicimus, $\pi\tilde{\alpha}$ illius quidditatem, qualitatem ac situm in Scripturis non esse nobis revelata. Hæc GERHARDUS.*

§. 8.

(r) Nec tamen sequitur exinde, cælum ipsum esse $\pi\tilde{\alpha}$, si cælitates sunt in $\pi\tilde{\alpha}$, uti non sequitur: cælibes sunt in $\pi\tilde{\alpha}$, ergo cælibatus est $\pi\tilde{\alpha}$. (r) de vitâ aternâ §. 40.